

Opozorilo: Neuradno prečiščeno besedilo predpisa predstavlja zgolj informativni delovni pripomoček, glede katerega organ ne jamči odškodninsko ali kako drugače.

Neuradno prečiščeno besedilo Zakona o davku od dobička od odsvojitve izvedenih finančnih instrumentov obsega:

- Zakon o davku od dobička od odsvojitve izvedenih finančnih instrumentov – ZDDOIFI (Uradni list RS, št. 65/08 z dne 30. 6. 2008),
- Zakon za uravnoteženje javnih financ – ZUJF (Uradni list RS, št. 40/12 z dne 30. 5. 2012),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku od dobička od odsvojitve izvedenih finančnih instrumentov – ZDDOIFI-A (Uradni list RS, št. 66/19 z dne 5. 11. 2019).

ZAKON

O DAVKU OD DOBIČKA OD ODSVOJITVE IZVEDENIH FINANČNIH INSTRUMENTOV (ZDDOIFI)

(neuradno prečiščeno besedilo št. 2)

Datum začetka uporabe: 01.01.2020

Datum prenehanja uporabe: 20.11.2025

1. člen

(vsebina zakona)

S tem zakonom se ureja sistem in uvaja obveznost plačevanja davka od dobička fizičnih oseb od odsvojitve izvedenih finančnih instrumentov (v nadaljnjem besedilu: davek).

2. člen

(pripadnost davka)

Davek je prihodek državnega proračuna.

3. člen

(zavezanec za davek)

Zavezanec oziroma zavezanka za davek je fizična oseba, rezident oziroma rezidentka Republike Slovenije po zakonu, ki ureja dohodnino (v nadaljnjem besedilu: zavezanec).

4. člen

(obseg davčne obveznosti)

Zavezanec je zavezan za plačilo davka od dobičkov od odsvojitve izvedenih finančnih instrumentov, ki imajo vir v Republiki Sloveniji in od dobičkov od odsvojitve finančnih instrumentov, ki imajo vir izven Republike Slovenije.

5. člen

(vir dobička)

Dobički od odsvojitve izvedenih finančnih instrumentov imajo vir v Republiki Sloveniji, razen dobičkov od odsvojitve izvedenih finančnih instrumentov, katerih izdajatelj in ponudnik je pravna oseba ali druga oblika organiziranja, ki ni ustanovljena v skladu s predpisi v Republiki Sloveniji.

6. člen

(predmet obdavčitve)

Z davkom so obdavčeni dobički od odsvojitve izvedenih finančnih instrumentov, ki so doseženi v davčnem letu, ki je enako koledarskemu letu.

7. člen

(splošna pravila)

(1) V primeru transakcij med povezanimi osebami se kot podlaga za ugotovitev višine dohodka uporabljajo primerljive tržne cene.

(2) Metode za določanje primerljive tržne cene so določene z zakonom, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb.

(3) Povezana oseba po tem zakonu je povezana oseba po zakonu, ki ureja dohodnino.

(4) Plačilo ali izplačilo, opravljeno v naravi, se določi na podlagi primerljive tržne cene.

8. člen

(izvedeni finančni instrumenti)

(1) Izvedeni finančni instrumenti po tem zakonu so izvedeni finančni instrumenti po zakonu, ki ureja trg finančnih instrumentov. Izvedeni finančni instrumenti po tem zakonu so tudi dolžniški vrednostni papirji, katerih donos se ne izplačuje v obliki unovčitve kuponov ali v obliki diskonta.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena se za izvedene finančne instrumente po tem zakonu ne štejejo izvedeni finančni instrumenti kot posli v zvezi z blagom kot osnovnim instrumentom, ki morajo biti poravnani z blagom (fizično).

9. člen

(odsvojitev izvedenega finančnega instrumenta)

(1) Odsvojitev izvedenega finančnega instrumenta je vsaka transakcija ali dogodek, zaradi katerega davčni zavezanec doseže izgubo ali dobiček.

(2) Za odsvojitev izvedenega finančnega instrumenta se ne štejejo odsvojitve, ki jih fizična oseba opravi v okviru opravljanja dejavnosti iz poglavja III.3. Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/12 – odl. US, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 – odl. US, 96/13, 29/14 – odl. US, 50/14, 23/15, 55/15, 63/16, 69/17, 21/19 in 28/19).

(3) Za odsvojitev izvedenega finančnega instrumenta se ne šteje odsvojitev pravice do nakupa delnic ali pravice do pridobitve drugega premoženja, ki je pridobljena na podlagi zaposlitve po poglavju III.2. Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/12 – odl. US, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 – odl. US, 96/13, 29/14 – odl. US, 50/14, 23/15, 55/15, 63/16, 69/17, 21/19 in 28/19).

10. člen

(oprostitev)

Davek se ne plača od dobička, doseženega pri odsvojitvi izvedenega finančnega instrumenta po 20 letih imetništva oziroma po 20 letih od sklenitve posla.

11. člen

(davčna osnova)

(1) Davčna osnova od dobička od odsvojitve izvedenega finančnega instrumenta je razlika med vrednostjo izvedenega finančnega instrumenta ob odsvojitvi in vrednostjo izvedenega finančnega instrumenta ob pridobitvi. Kadar je razlika med vrednostjo izvedenega finančnega instrumenta ob odsvojitvi in vrednostjo izvedenega finančnega instrumenta ob pridobitvi pozitivna, je davčna osnova razlika, zmanjšana za normirane stroške, povezane s pridobitvijo in odsvojitvijo izvedenega finančnega instrumenta. Normirani stroški, povezani s pridobitvijo in odsvojitvijo izvedenega finančnega instrumenta, se priznajo največ v višini, ki ne sme preseči nižjega od:

1. seštevka 1% od plačane vrednosti izvedenega finančnega instrumenta ob pridobitvi in 1% od izplačane vrednosti izvedenega finančnega instrumenta ob odsvojitvi oziroma v primeru trgovanja z vzvodom kot seštevka 0,25% od plačane vrednosti izvedenega finančnega instrumenta ob pridobitvi in 0,25% od izplačane vrednosti izvedenega finančnega instrumenta ob odsvojitvi, ali
2. pozitivne razlike med vrednostjo izvedenega finančnega instrumenta ob odsvojitvi in vrednostjo izvedenega finančnega instrumenta ob pridobitvi.

(2) Vrednost izvedenega finančnega instrumenta ob pridobitvi je enaka vrednosti izvedenega finančnega instrumenta, ki jo je ob pridobitvi oziroma ob sklenitvi posla plačal davčni zavezanec.

(3) Vrednost izvedenega finančnega instrumenta ob odsvojitvi je enaka izplačani vrednosti ob odsvojitvi.

(4) Kadar je razlika med vrednostjo izvedenega finančnega instrumenta ob odsvojitvi in vrednostjo izvedenega finančnega instrumenta ob pridobitvi negativna (izguba), se lahko v letu, za katero se odmerja davek, za navedeno izgubo zmanjšuje pozitivna davčna osnova za dobiček iz izvedenih finančnih instrumentov po tem zakonu, vendar ne več, kot znaša pozitivna davčna osnova.

12. člen

(vodenje evidenc zalog izvedenih finančnih instrumentov)

Zavezanec je dolžan voditi evidenco zalog istovrstnih izvedenih finančnih instrumentov. Zaloge se vodijo po metodi zaporednih cen (FIFO).

13. člen

(pravilo vštevanja v dobičke oziroma izgube davčnega leta)

V dobiček od odsvojitve izvedenih finančnih instrumentov se vštevajo v davčnem letu doseženi dobički od odsvojitve izvedenih finančnih instrumentov ali realizirane izgube od odsvojitve izvedenih finančnih instrumentov. Šteje se, da je dobiček dosežen ali izguba realizirana v času odsvojitve izvedenega finančnega instrumenta.

14. člen

(stopnja davka)

(1) Davek se izračuna in plača od davčne osnove, ugotovljene v skladu z določbami 11. člena tega zakona, po stopnji 27,5%.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena se stopnja davka znižuje vsakih pet let imetništva izvedenega finančnega instrumenta oziroma vsakih pet let od sklenitve posla in znaša po dopolnjenih:

1. petih letih imetništva izvedenega finančnega instrumenta oziroma po petih letih od sklenitve posla: 20%,
2. desetih letih imetništva izvedenega finančnega instrumenta oziroma po desetih letih od sklenitve posla: 15%,
3. 15 letih imetništva izvedenega finančnega instrumenta oziroma po petnajstih letih od sklenitve posla: 10%.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena se davek od dobička, doseženega z odsvojitvijo izvedenega finančnega instrumenta pred potekom dvanajstih mesecev imetništva izvedenega finančnega instrumenta oziroma dvanajstih mesecev od sklenitve posla, izračuna in plača od davčne osnove, ugotovljene v skladu z določbami 11. člena tega zakona, po stopnji 40%.

15. člen

(izračun in plačilo davka)

(1) Davek se izračuna in plača v rokih in na način, določen z zakonom, ki ureja dohodnino, in z zakonom, ki ureja davčni postopek, v delu, ki se nanaša na izračun in plačilo dohodnine od dobička od odsvojitve vrednostnih papirjev in drugih deležev ter investicijskih kuponov, če ni s tem zakonom drugače določeno.

(2) Izračun davka se opravi z odmero. Odločbo o odmeri davka izda davčni organ na podlagi napovedi zavezanca.

(3) Napoved za odmero davka mora zavezanec vložiti v rokih in na način, določen z zakonom, ki ureja dohodnino, in z zakonom, ki ureja davčni postopek, v delu, ki se nanaša na izračun in plačilo dohodnine od dobička od odsvojitve vrednostnih papirjev in drugih deležev ter investicijskih kuponov. Obrazec napovedi predpiše minister, pristojen za finance. Obrazec mora vsebovati podatke, potrebne za določanje davčne osnove, oziroma izračun davka, in podatke, potrebne za nadzor in identifikacijo zavezanca za davek.

(4) Zavezanec za plačilo davka na podlagi odločbe o odmeri davka je zavezanec sam.

16. člen

(rok za izdajo odločbe)

Davčni organ izda odločbo o višini davka do 30. aprila tekočega leta za preteklo leto.

17. člen

(odbitek davka)

(1) Zavezanec lahko od davka, odmerjenega po tem zakonu, odšteje znesek ustreznega dela davka (v nadaljnjem besedilu: odbitek), ki ga je plačal od dobičkov z virom izven Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: tuji dobički), vključenih v njegovo osnovo za davek.

(2) Za tuje dobičke iz prvega odstavka tega člena se štejejo dobički, ki se v skladu s 5. členom tega zakona ne morejo šteti za dobiček, ki ima svoj vir v Republiki Sloveniji.

18. člen

(omejitev odbitka davka)

(1) Odbitek davka od tujih dobičkov po prvem odstavku 17. člena tega zakona ne sme preseči nižjega od:

1. zneska davka od tujih dobičkov, ki je bil dokončen in dejansko plačan, ali
2. zneska davka, ki bi ga bilo treba plačati po tem zakonu od tujih dobičkov, če odbitek ne bi bil možen.

(2) Če ima Republika Slovenija sklenjeno mednarodno pogodbo o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka z drugo državo, po kateri ima pravico obdavčevanja le država, katere rezident je fizična oseba, se odbitek ne prizna.

(3) Če je znesek iz 1. točke prvega odstavka tega člena višji od zneska iz 2. točke prvega odstavka tega člena, se razlika ne more uveljavljati kot odbitek v naslednjih ali preteklih davčnih obdobjih.

19. člen

(dokazila)

Zavezanec, ki uveljavlja odbitek davka po 17. členu tega zakona, je dolžan davčnemu organu predložiti ustrezna dokazila glede davčne obveznosti izven Republike Slovenije, zlasti znesek davka, plačanega od tujih dobičkov, osnovo za plačilo davka ter dokazilo, da je bil znesek davka dokončen in dejansko plačan.

20. člen

(sprememba odbitka)

Če se zaradi sprememb, zlasti vračil tujega davka, spremeni odbitek, mora zavezanec v obdobju, ko je do spremembe prišlo, povečati davek za znesek, ki je enak razliki med priznanim odbitkom in odbitkom, ki bi bil mogoč, če bi se sprememba upoštevala.

21. člen

(nižji odbitek)

Če je znesek davka, pred zmanjšanjem za odbitke po tem poglavju, nižji od odbitkov po tem poglavju, znesek odbitkov ne more preseči zneska davka. Odbitki, ki presegajo znesek davka, se ne morejo uveljavljati kot odbitki v prihodnjih ali preteklih davčnih letih.

22. člen

(uveljavljanje odbitka davka, plačanega v tujini)

Za uveljavljanje odbitka davka, plačanega v tujini od dobička iz odsvojitve izvedenih finančnih instrumentov, se uporabljajo določbe zakona, ki ureja davčni postopek, veljavne za primer uveljavljanja odbitka davka, plačanega v tujini od dobička iz kapitala, doseženega z odsvojitvijo vrednostnih papirjev in drugih deležev ter investicijskih kuponov.

23. člen

(obveznost avtomatičnega dajanja podatkov)

(1) Izdajatelji oziroma ponudniki izvedenih finančnih instrumentov, pooblaščenici udeleženci trga vrednostnih papirjev in druge pravne osebe, ki so posredovali pri sklepanju

pravnih poslov v zvezi z izvedenimi finančnimi instrumenti, morajo davčnemu organu dostaviti podatke, ki se nanašajo na vse pridobitve in odsvojitve izvedenih finančnih instrumentov ter identifikacijo zavezanca za davek in zavezanca za dajanje podatkov.

(2) Podatkov iz prvega odstavka tega člena ni potrebno dajati v primerih odsvojitve, kjer je bil pravni temelj sklep o dedovanju, drugi pravni posel v zvezi s smrtjo, sodna odločba (sklep o sodni izvršbi) ali upravna izvršba (sklep o prisilni izterjavi).

(3) Osebe, zavezane za dajanje podatkov po tem členu, morajo podatke iz tega člena zakona dostaviti davčnemu organu do 31. januarja tekočega davčnega leta za preteklo davčno leto.

(4) Minister, pristojen za finance, predpiše podrobnejše določbe glede vrste, oblike in načina dajanja podatkov na podlagi tega člena.

24. člen

(podrobnejši predpisi)

Podrobnejše predpise o izvajanju tega zakona lahko izda minister, pristojen za finance.

25. člen

(uporaba drugih predpisov)

Glede vseh vprašanj postopka obračunavanja in plačevanja davka od dobička od odsvojitve izvedenih finančnih instrumentov in pristojnosti davčnega organa, ki niso urejena s tem zakonom, se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja davčni postopek, v delu, ki se nanaša na dohodnino od dobička iz odsvojitve vrednostnih papirjev in drugih deležev ter investicijskih kuponov ter zakona, ki ureja davčno službo.

26. člen

(uporaba zakona)

Ne glede na 6. in 8. člen tega zakona, se dobiček, dosežen z odsvojitvijo izvedenega finančnega instrumenta, pridobljenega pred dnem začetka veljavnosti tega zakona, ne obdavčuje.

27. člen

(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.